

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Štev. 27.

V Ljubljani, v sredo, 4. februarja 1903.

Letnik XXXI.

Zločin in pravica.

Dva slučaja sta značilna za naše sedanje razmere. »Slovenski Narod« ju je včeraj razblinil in po svoje razložil svojim intelektualno in moralno inferiornim pristajem.

Prvi slučaj, vsled katerega »Narod« uka veselja, je ta, da mora g. kurat Ferjančič v ječo. Za njim vpije: »Tolovaj, krive priče, blagoslovljen agitator, hujskač« itd.

Kako se je pravda proti g. Ferjančiču vršila, je znano. Kdo so osebe in kake so, katere so ovaale, je znano. Dopisi v »Slov. Narod«, kateri so pozivali državno pravdnishvo, so znani. Kako se je od protokolov dalje razvijala pravda, je znano. Značaj in delovanje g. Ferjančiča sta sploh znani. »Slov. Narod« nam v tem oziru ne more nič novega povedati. A na nekaj drugega bi mi opozorili.

Liberalna stranka opisuje v »Narodu« izid te pravde tako, kot bi bil to njen uspeh. Kot lojalni državljani seveda že a priori odvrčamo vsako tako insinuacijo na naša sodišča, katera so priznana izvrstna in priznana nepristranska.

Pa poglejte, liberalci, v ljudsko dušo na Vipavskem! Dvito v starih Gočarjih in vseh, ki so od blizu gledali vso pot naše Pravice! Gaus do liberalstva in zaničevanje do vseh, ki so udani podlosti »Narodovici« in »Rodoljubovi« — to je efekt goške pravde! Kadar bo nad vso vipavsko dolino vihrala katoliško-narodna zastava in bodo zopet kresovi naznanjali ljudska čustva, takrat naj liberalna stranka reče: Goška sfera je to storila. Pravica se je izkazala!

Drugi slučaj pa zadeva neko umazano stvarino in prosimo gg. čitatelje oproščanja, ako moramo zaradi objektivnosti rabiti nekatere neparlamentarne izraze. »Slov. Narod« je namreč priobčeval od novega leta podlistke z naslovom »Žrtve razmera«. Tu popisuje duhovnika, kateri vso svojo službo uporabljajo zato, da ženske zapeljuje.

Kdor je doslej še dvomil nad tem, da je javno mnenje v liberalni stranki popolnoma na bordelski moralni vršini, ta se je lahko iz tega listka prepričal, da leze ves

liberalizem vedno bolj v moralno lužo ne-popisno smrdljive kakovosti. Dr. Tavčar je bil sicer nekoč dejal, da so slovenski klerikalni kmetje »pridri iz farovških svinjakov«. A jasno je, da ravno nasprotno liberalna družba leze noter v svinjak. Podlost »Narodova« je bila tolika, da so se zgražali nad njo že stari pristaši liberalne stranke, in izvedeli smo iz več liberalnih rodbin, da so vsled tega iz ozirov na meščansko dostojnost opustile »Narod«.

Ljubljansko državno pravdnishvo, katero je tako goreče preganjalo g. Ferjančiča, da, katero tako pridno čita »Narod«, da bi na podlagi njegovih informacij moglo kakega »klerikalnega hujskača« moglo spraviti v roko neizprosni Pravici — ta tako delavni in neizprosni organ je tu molčal. »Slovenski Narod« je sam čutil, da oni njegovi naročniki, ki se ne štejejo med »svinjarje in govedarje«, da rabimo njegove lastne besede, morajo protestirati proti taki pisavi, ter se je izgovarjal, da »to ni čtivo za nedorasle ljudi«.

Mi smo takoj konstatirali prijazno in uljudno, kot vedno, da se tudi g. državni pravdnik ljubljanski morda šteje med nedorasle ljudi ter ne bere tega čtiva, kajti drugače bi moralo tudi nanj kakorkoli vplivati. Z obžudovanja vredno doslednostjo je gosp. državni pravdnik dalje preganjal hudobneže in prizanašal duhoviti svobodni misli.

A »nedorasli ljudje« so dobili nekaj pouka. Vlada je namreč — »Narod« vidi že zopet škofovo mitro zraven — odredila, da se zdaj, ko je vsa stvar že izšla, ta po celi deželi že razširjena svinjarija konfiscira. In sicer je konfiscirala na svečnico, v ponedeljek, ko je že dva dni bila zadnja številka v deželi. In tudi zdaj se je konfisciralo s tako vnemo, da se na vseh voglih dobe konfiscirane številke.

Nasi »nedorasli ljudje« so naredili torej »Narodu« velik »špas«. Liberalna — oprostite besedo: svinja — se veselja prekucuje v luži. Kajti kar je hotel, je že izpeljal. Pojdite zdaj po vseh skrivnih krajih plenit mesec stare številke! In potem ima »Narod« še veliko nado, da to, kar so mu zagrešili politiki, to mu popravijo sodniki.

Kako mora biti pač ponosen naš sodni stan, da tak list, kakor je »Narod«, piše o njem: »Zanašamo se na neodvisnost, na pravičnost in na osebo poštenje sednikov in čakamo ravnodušno razsodbe!« Da, zanašal se je že večkrat na pravičnost sodnikov, in kot izkušnja uči — z vspehom. Experto crede...

Liberalna stranka pa napoveduje, da če propade, potem objavi svojo (oprostite!) prešičjo pečenko v državnem zboru ter jo razširi pod plaščem imunitete v obliki interpelacije.

Selahko zgodi. Svet bo strmel, ko bo videl, kaka je stranka, s katero je naša deželna vlada toliko časa bila kealirana!

Mi pa danes damo na razmišljanje, ne le nedoraslim, ampak tudi dorašlim ljudem: Kdo je hudodelec: Ali goški kurat ali pa liberalni pamphletist?

Zahteve parlamentarne večine v zadevi vojne predloge.

Na povabilo krščanskosocialne stranke so se zbrali, kot znano, razni nemški liberalci, nacionalci in socialni demokrati zastopniki vseh parlamentarnih strank v posvet, da formulirajo zahteve na vojno upravo povodom razprave o znani vladni predlogi. Te zahteve so sestavljene v spomenici, ki jo je po podanih nasvetih sestavil dvorni svetnik Ploj. V spomenici so formulirane naslednje zahteve: orožne vaje naj se ne vrše ob žetvi in največjem delu v vinogradih; rodbinam rezervistov naj se za dobo orožnih vaj dovolijo podpore; odpravijo naj se zastarele kazni; vojna uprava naj skliče enketo, ki naj se posvetuje o načinu dobave vojaških potrebščin; pravična preosnova vojaškega kazenskega pravnega reda; premenjenim razmeram in finančnemu stanju dežel primeren zakon o vojaški pripravi in nastanitvi vojakov; za uvrstitev v nadomestno rezervno naj ne bo merodajen izključno le žreb; 13. in 14. stopinja vojaške takse naj se odpravi in izpadek dohodkov pokrije s porazdelitvijo na višje razrede. Glede uvedbe dveletne vojaške prezentne službe ni v spomenici nobene zahteve, ker njen finančni efekt še ni pojasnjen.

Na te točke bo povodom glavne razprave odgovarjal, kot je obljubil, domo-

brambni minister, ter bržkone načelno tudi pritrdil njih opravičenosti, a na izvedbo v sedanjih razmerah pač še ni misliti.

»Slovanska zveza« in nemiri v Makedoniji.

V svoji zadnji seji je »Slovanska zveza« mej drugim naročila svojemu članu dvornemu svetniku Vukoviću, naj v zadevi nemirov v Makedoniji in potovanja grofa Lamsdorffa interpelira ministerskega predsednika. V tej interpelaciji naj poslanec stavi na vlado naslednja vprašanja: Je-li ministerski predsednik enako ogrskemu ministerskemu predsedniku in zunanjemu ministru poučen redno o vseh nemirih na Balkanu, ter v položaju, zagotoviti avstrijski državi kot nositeljici največjega dela skupnih stroškov primeren vpliv na zunanjo politiko? So-li bili povodom bivanja grofa Lamsdorffa na Dunaju mej tem in našim zunanjim ministrom dogovorjeni kaki koraki, ki segajo preko avstrijsko-ruskega dogovora iz l. 1897. in so primerni, da zboljšajo neznosni položaj v Makedoniji in ondolnemu prebivalstvu zagotove vsaj varnost življenja in imetja? Kaj se je sklenilo za slučaj, da turška vlada ne izvede zahtevanih reform?

Kongregacijska razprava v franc. parlamentu

se prične v plenumu zadnje dni tekočega meseca in bo seveda izpadla povsem tako, kakor zahteva Combesova vlada. Odsekov poročevalci Rabier sicer še ni predložil svojega poročila, a ve se že sedaj, da bo predlagal en bloc odklonitev vseh 53 prošelj moških kongregacij za avtorizacijo. Senatu je vlada predložila šest prošelj moških kongregacij. O teh razpravlja sedaj posebna komisija, ki je z osmimi proti sedmim glasovom izvolila svojim načelnikom znanega židovskega framasona Clemenceau-a. To pove dovolj. Beranger je dobil štiri glasove, trije člani so se pa zdržali volitve. Ta komisija se je razdelila nato v šest pododsekov po tri člane. Vsak odsek bo dobil v presojo po eno prošnjo. Zanimivo pri tem je posebno to, da bo o prošnji trapistov razsojal žid Cremieux. V ministerskem svetu minulega petka je bilo na dnevnem redu vprašanje o kongregacijskih šolah, ki so že zatvorjene ali pa jih vlada še namerava zatvoriti. Ministri so določili, da pride v zbornici to vprašanje na dnevni red povodom razprave o prošnjah za avtorizacijo in ne pri budgetni razpravi. S tem je bržkone v zvezi znana zadrega Combesova glede nadomestitve razpuščenih šol. Combes sam je doslej odklonil 2200 prošelj za zopetno otvoritev ali novo

LISTEK.

Slovaška omladina.

Novela. — Spisal Svetozar Hurban Vajansky. Poslovenil V. P. (Dalje.)

Štefan je komaj poznal mlado devo, vedel je toliko, da živi, vedel je, da je poluščna hčerka stare Barbare. Njegova mlada, ognjevitá duša, razplemenjena od narodnih idealov, se je oprijela Ladislava Kralovskega, nekoliko starejšega tovariša. Prijateljstvo mladih ljudi je bilo skoro nerazvezljivo. Stefan je hotel, da se Kralovsky k njemu preseli na stanovanje.

»Ne!« odvrnil je Lacko. »Če se hočeš spreti s tovarišem, stanuj skupaj z njim. Prijatelj ne sme biti nadležen!«

»Torej niti take majhne žrtve nočeš prinesiti našemu prijateljstvu?« začudil se je Stefan.

»Veliko prav rad, majhne ni treba!« Ladislav Kralovsky ni bil sanjavec. Presojal je trezno, mrzlo, lahko rečemo suho. Bil je takorekoč priglednik mlade družbe!

Njegova ostra beseda je velikokrat zavezala mladeničem peroti, da niso vzleteli v nevarnem, bujnem letu, njegova smešna opazka je prekucnila marsikatero nepraktično namero. Zato pa, kjer je bilo treba kaj energičnega postopanja, takoj je bil Lacko tu. Blagajnica je bila izročena njegovim rokam; pod njegovim vodstvom je cvela primeroma sijajno. Vsakemu, kdor je vrnil v določenem času posojeni denar, je rad posodil, kdor ga pa ni prinesel, je zastoj prosil drugokrat podpore. Zato se je nanj jezil Miklavž Stražnik, skoro najstarejši član dijaškega kroga.

Hotel je Kralovskega vreči iz blagajništva — pa njegov napad se mu ni posrežil. Stražniku niso tovariši več zaupali ter naročili Janezu Pinkavku, nepokojnežu, šaljivcu in nedolžnemu kovarnilu, naj ga pridno opazuje. Pinkavek je bil vesel te naloge, bila je izcela po njegovem gođu; njegovo bistro, sivo očesce je na skrivnem skrbno pazilo na vsak njegov korak.

V Stefanovi duši je bila tajna bol, ker je moral skrivati pred očetom, kako da živi; oče je bil namreč pod vplivom mažaronskega advokata Lutega in bi nikoli ne dovolil svojemu sinu, da bi bil Slovak.

Štefan sedi v svoji sobici. Večer je. Ladislav Kralovsky se naslanja nemarno ob pult. Oba mladeniča sta malobesedna.

Tu privre v sobo, ne da bi trkal, Janez Pinkavek.

»Bratje, slabe novice,« reče, hitro sopeč. Stefan skoči s stola kakor blisk, Lacko se ozre s pogledom, polnim strahu, na prišlega.

»No!«

»Stražnik hodi vsak dan zvečer k Sošotku, k temu suhemu hrtu, katerega ujeđa strast kakor jetika.«

»No?«

»Več ne vem.«

Štefan je gledal vedno na Pinkavka, ne umeva je nevarnosti. Lackovo lice se je zatemnilo.

»Dovolj,« dejal je s svojim globokim, jasnim glasom, vzel klobuk ter odšel.

Štefan je povesil glavo. Težke, žalostne misli so ga prevzele. Šošotek je bil učitelj na gimnaziji, po rodu Slovak, pa besno, zlobno goreč mažaron.

»Kaj dobrega more tedaj iskati Stražnik pri onem hudobnem človeku? Kaj pa

išče pri njem uprav zvečer? Zakaj ne govori tovarišem o svojih obiskih?«

Najbližjo soboto zvečer se je zbrala dijaška družba zopet pri Stefanu. Živo kramljanje je kmalu razvnelo duhove. Mladeniči so spretno bojevali duševni boj. Misli so se križale kakor bliski. Če je pa prehajal pogovor v divji ogenj, opomnil jih je Lacko k miru. Tu so se hipoma odprle stranske, vedno zaprte duri, in med durmi se je prikazala Helena. Vsi so umolknili ter srpo gledali nenavadno prikazen.

»Gospod profesor gre!« zaklicala je deva. Dijaki so poskakali s postelj in stolov. Pa svarilo je prišlo že prepozno. Komaj so se zavedli, odpro se že duri. Šolski sluga vstopi, za slugo pa profesor Šošotek.

Nastal je mučni prizor. Mežikave oči starega ničemnika Šošotka so se svetile zlobne radosti. S tresočo roko je konfisciral na mizi ležeče liste in knjige — corpora delicti.

Štefan je bil bled kot smrt. Lacko si je grizel ustnice. Njegova močna mlada roka se je krčevito tresla.

Pazljivi Pinkavek je pristopil k njemu:

ustanovitev kršćanskih zasebnih šol. — S tem Combesovim delovanjem je zadovoljen tudi Jaures, ki vsled tega izraža vladi zaupanje. Čeravno izjavlja ne načelnik, da je verska ideja sedaj še potrebna.

Poljska razprava v pruskem državnem zboru.

V pruskem državnem zboru so te dni zatirani Poljaki iznova dvignili glas proti nečutenim krivicam, ki se gode poljskemu narodu z vednostjo in najizdatnejo podporo pruske vlade. Vložili so interpelacijo, v kateri odločno zahtevajo, da se jim da v verskem in narodnostnem oziru vsaj to, kar uživajo narodi v najbolj divjih pokrajinah. Zanimivo je, da so interpelacijo podpirali tudi člani nemškega katoliškega centra ter da je njegov član Roeren z vso odločnostjo zahteval od vlade, naj s svojim brutalnim postopanjem ne sramoti nemškega imena. — V ime vlade je odgovarjal državni tajnik, poljski renegat grof Posadowsky. Izjavil je, da Nemčija ne priznava poljskega vprašanja ter da ostanejo poljske dežele tako dolgo združene s prusko monarhijo, dokler bo imela Nemčija na razpolago le še enega vojaka. Vojni minister Gossler je pa zajahal že tolkkrat pogretega „iredentistiškega“ konja. Tako odgovarja pruska vlada na zahteve glede najprimitivnejših pravic, ter posega v stvari, na katere poljski voditelji niti ne mislijo.

Jako efektno je proti pruski poljski politiki govoril tudi drugi poljski govornik knez Radziwil, ki je svoj govor zaključil z besedami: „Mi verujemo na kraljestvo po božji milosti, a vemo, da so tudi ljudske pravice po božji milosti, in teh si ne bomo puščali jemati.“

Položaj v ital. parlamentu.

Italijanska poslanska zbornica je minule dni zopet pričela z rednim delom, a položaj v parlamentu je še vedno skrajno nejasen. Ministerstvo Zanardelli-Giolitti ima sicer za seboj precej močno večino, toda na dnevnem redu je toliko najraznovrstnejših vprašanj, da je kriza mogoča vsak trenotek. — Pred vsem treba omeniti načrt znanega ministra Coccu Ortu o ločitvi zakonske zveze. Razun oficijelnih krogov ni nikogar, ki bi trdil, da postane ta načrt zakon. Če v zbornici bo vlada silno težko dobila zanj potrebno večino, v senatu pa le tedaj, če bi vlada imenovala toliko potrebnih senatorjev; v tem slučaju bi pa bil razpor mej vlado in gornjo zbornico gotova stvar. Vladi torej ne bo preostalo prav nič drugega, nego za de-vo odložiti tja do maja meseca. Dotlej se pa že tudi marsikaj lahko spremeni v vladi sami in pokoplje ves načrt.

Makedonija.

Uradno se poroča iz Carigrada, da so bila na turškem dvoru minole dni važna vojaška posvetovanja, katerih namen je bil ugotoviti turške postojanke v Makedoniji za slučaj, da se prične kake operacije proti Turčiji.

Krvavi dogodki v Makedoniji se množijo. Vataški odbor je neumorno pri delu. Makedonski vataški odbor je poslal svojim pododborom oklic, v katerem jih poziva, da prično spomlad z ustankom.

Srbska propaganda

v Bosni in Hercegovini vedno bolj poskuša svojo srečo. V Belemgradu so srbske dame imele te dni shod, na katerem so sklenile ustanoviti ženski odbor, ki bo deloval središča za srbsko agitacijo v Bosni in Hercegovini in pomagal „zatiranim bratom in sestram“. Podružni odbori se bodo ustanovili.

»Še ni čas za te,« šepetal mu je v uho, »pokažajmo, kako se razmota stvar.«

Sošotek si je zapisoval imena navzočih. Slaga je stal pri vratih.

»Le napredujte v izdajstvu domovine, ki nam daje duševnega in telesnega kruha,« začel je jezno profesor. »Vam pa, pridni gospod Bogaty, častitam k narodnemu junakstvu! Kdor hoče biti junak, temu ni treba ustanove! Narodni junak pa ustanova, kdo je to slišal kdaj? Pojdite z menoj!«

Sošotek je odšel s Stefanom.

»Fantje!« rekel je Lacko, »da se mi trdno, moško zadržite! Nobene bojazljivosti! To bi nas malo častilo! Naša stvar je sveta in nedolžna!«

Začele so se dolge, važne preiskave, kakor bi šlo za devetdeset pogorelih vasi. Njihov izid je bil uprav žalosten. Stefan je bil izključen, Kralovsky pa Pinkavek sta dobila „consilium abundi“, druge so kaznovali po očitovskem z zaporem. Pa kaj so zagrešili oni mladeniči? Brali so slovaške časopise, predavali so pesmi ter ocenjevali slovaška dela. Kakor znano, šteje se kaj takega pri nas za hudodelstvo.

(Dalje.)

vili tudi v Zadru, Dubrovniku, Splitu in Kotoru. Ta pravoslavna agitacija, ki je naperjena proti Avstriji, bode pač našla primerne- nega odpora.

Iz brzojavk.

Volitve v češki deželni kulturni svet so se završile včeraj s porazom Mladočehov. Ker so ti odklonili kompromis agrarcev in Staročehov, je bilo v kulturni svet izvoljenih 19 agrarcev, 4 Mladočehi, 1 Staročeh in en zastopnik manjšin. Dosedanji predsednik Jan da je izjavil, da Mladočehi ne sprejmo izvolitve, in so nato ostavili posvetovalnico. Predsednikom češkega oddelka je bil nato izvoljen agrarcec Prašek, podpredsednikom pa Staročeh Pleva. — Reka potrebuje novega posojila. Posebna reška deputacija se je mudila včeraj v Budimpešti, da izposluje pri vladi 20 milijonov posojila za javne naprave. Szell in Lukacs sta poslušnim mažaronom obljubila svojo pomoč. — Banffy o volivni reformi. V svojem listu »Magyar Közelet« se ogreva Banffy sicer za splošno volivno pravico, a iz strahu pred nemadžarskimi narodi zahteva, da mora v tem slučaju vsak volivec znati mađjarsčino v govoru in pisavi. Tako umeva mažarski šovinizem »splošno« volivno pravico. — Zopetna revizija Dreyfusove afeje. Na shodu minule nedelje je naznanil soc. podpredsednik Jaurés, da bo povodom razprave o volitvi nacionalista Syvetona zahteval pojasnil o zlorabah privojnem sodišču v Rennesu, ki je baje po krivici obsodilo sedaj oproščenega Dreyfusa. Razprava se prične sredi tega meseca. — Poraz marokan-skih vstajev. O porazu pretendentu BuHamara se še poroča, da so sultanove čete ujele tudi njega ter v kletki dovedle v Fez, kjer ga je ljudstvo mučilo do smrti. Z druge strani se trdi, da to ni bil pravi BuHamara, marveč nekdo drugi izme vstajev. — Nov vspeh Angleške. Angleška je pričela zasedati Jemen. S tem dobi v posest eno najboljših arabskih provincij. Francoska in Italija jo pri tem menda ne bodo ovirali, Turčija si pa ničesar ne upa.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. februarja.

Sijajni shod v Mirni peči je seveda novomeško komando popolnoma zbe-gal. Kaj delajo zdaj ti »naprednjaki? Napadli so v »Narodu« na neslan in podel na-čin — gospo Košakovo. To je pa vendar impertinentno! Saj so na shodu govorili moške; proti njim se bojujte! Na shodu se je očitno in odkrito govorilo. Ovržite, če kaj ni bilo res! A da ne veste nič drugega, ka-kor da napadate gospo Košakovo, to je pa žalostno in obupno znamenje za slabo stvar, katero zastopate. Sicer pa je liberalna jeza čisto neškodljiva. Gospod Košak bo zaradi nje ravno toliko ali pa še več vina iztočil, in ljudje bodo imeli veliko veselje, kadar bodo novomeškega generala izpraševali, kdo je tisti, ki je tako neumno pisal v »Narod« o mirnopeškem shodu. Še njegovo kljuse se mu bo smejala! Grdo zabavljanje že ne-dolžne ljudi je vselej znamenje slabe vesti in onemogle jeze. Mi gremo naprej!

Kako štajerski deželni odbor skrbi za Slovence. Vedno trdijo nemški po-slanci, da skrbi dežela tudi za Slovence na Stajarskem, če pridejo slovenski poslanci v deželno zbornico, ali ne. To so nemški očetje pri deželnem odboru pokazali posebno pri oddaji del za novo deželno železnico iz Gro-belnega do deželne meje. Podjetnik je Oger, vsi inženjerji so Ogri, vsi pazniki Ogri in sko-raj vsi delavci vozniki Ogri. Če se kje na-pravi pogodba o oddaji železniških del, se izgovori, da ima podjetnik v prvi vrsti ozi-rati se na domače delavce. To dela tudi šta-jerski deželni odbor, če zida železnico v nem-škem delu dežele, pri nas na Spodnjem Sta-jerskem pa tega seveda ni treba. Podjetnik pri gori imenovani železnici ima sicer nekaj domačih delavcev, toda ogrske plačuje 50 % višje. Če zahteva domači delavec povišanje plače oziroma tako plačo, kakoršno imajo Ogri, mu odgovorijo, da za tisti denar dobijo lahko Ogra. Domačina nato odpustijo in naročijo Ogre. Vsak dan prinese južna že-leznica Ogrov obojega spola in vsake staro-sti na Grobelno, kjer domačinom kruh iz-podjedajo. — Je pač obžudovanja vredna skrb štajerskega deželnega odbora za sloven-ski del dežele! Edina pomoč zoper tako »skrb« je: Proč od Gradca!

Novomeški vodovod. Iz Novega mesta se nam poroča: Hvala Bogu! Imamo vodovod! A v nedeljo zvečer je voda izo-

stala in na praznik jutraj je še ni bilo, v višjih krajih pa še celo opoldne ne, in da-nes 3. febr. je še nimajo v nekaterih hišah v I. nadstropju. Nekateri so rekli, da je cev počila, a kasneje se je izvedelo, da je g-strojevodja šel na »bala« in popolnoma pozabil na svojo službo in na Novomeščane. Zaspanec ga je potem tako mučil, da ga g. župan ni mogel sklicati, akoravno mu je opetovano telefoniral. Kdo pa je ta stroje-vodja? Prav navaden krojač, brez vsake sposobnosti zata posel. Neki hudomušnež je celo trdil, da je dobil z Dunaja pismo in povelje, da mora s tamošnjimi krojači solidarno postopati in štraj-kati, in da je tako iz svoje sedanje »role« padel. Kdaj bo pa slavno županstvo začelo proti njemu štrajkati? Čas je že! Kaj bi bilo v slučaju ognja? O drugih higijeničnih nedostatkih še nečemo govoriti. Kako so se mogli navadnemu krojaču zaupati taki dragi stroji? Pričakujemo, da bo gosp. župan steril svojo dolžnost; vodovod ni oskrbova-lišče nesposobnih ljudi, tudi nesposobnih do-mačinov ne!

Prestavljen je iz Celja v Mokronog izprašani avskultant g. dr. Mulej.

Nemško sleparstvo v Vojniku. »Domovina« poroča: Se le pred kratkim smo opozorili na sramotno obsodbo nem-čurske stranke zaradi volivnih sleparstev v Celju (zadeva Schmidt). Ni se še prav po-sušilo črnilo, s katerim smo to zapisali, in že smo izvedeli o gorostasnih aleparijah, ka-tere je uprizorila ravno ista propala stranka v občini vojniški, kjer si na sleparski način hoče pritiho-papiti kar naenkrat kakih trideset nemčurskih glasov. Zoper to lumparijo bo-demo na pristojnem mestu odločno nastopili, in če se nam ne ugoti, doživela bode vlada na Sp. Stajerskem burjo, kakoršne doslej še ni bilo v naši deželi.

Nemškutarska stranka propadla je pri občinskih volitvah v Bučah pri Koz-jem. Nemškutarskemu županstvu je ondi za vedno odzvonilo.

— **Občinsko gospodarstvo v Ce-lovcu** zaznamuje nedostatka 40.000 K.

— **Poskušeni samomor.** V Brucku na Muri se je ustrelil okrajni tajnik Jožef Erja v e. c. Težko ranjenega so prepeljali v belnico.

— **Tajnik kluba združenih opozicijskih strank**, g. Stepan Radić, je bil dne 24. jan. izpuščen iz zapor. Praški list »Hlas Naroda« poroča, da se je tri dni po-tem odpovedal tajništvu pri klubu združene hrvaške opozicije zaradi spora z dr. Fran-kom.

— **Zlato poroko** sta obhajala 31. t. m. pri Sv. Heleni zakonska 75letni Peter Lap in 70letna Marija Lap iz vasi Dolsko.

— **Iz Aleksandrije.** Nasi popotniki srečno došli v Aleksandrijo 26. januarja, kjer so jih v luki navdušeno pozdravili tukajšnji Slovenci, takoj pri prihodu, popoldan pa v čitalnici. 27. januarja sem se pridružil tudi jaz, da odpotujem proti Kairi.

P. Benigen.

— **Umrl** je v Vipavi cerkvenik Fr. Gerljevič. Dolgo vrsto let je prav zvesto opravljal svoje službo in je bil vsled svoje postržljivosti priljubljen pri vseh Vipavcih. Gg. duhovnikom, ki so tu službovali, pripo-roča se v molitev. Blagemu pokojniku naj sveti večna luč!

— **Grozna nesreča v Trtu.** O ne-sreči, ki je v nedeljo v Trstu zadela gospo Ana Križaj, soprogo trgovca g. Fran Križaja iz St. Petra, in o kateri smo včeraj sporočili, ima »Edinost« obširno poročilo, iz katerega posnemamo: »Gospa Ana Križaj se je prišla v Trst nekoliko porazvedrit. V ne-deljo popoldne so jej Mankočevi hoteli po-kazati grad Miramar in so se odpeljali tje kaj v Mankočevi kočiji: gospa Karlova Manko-čeva, soproga g. Josipa Mankoča, gospica Milka Mankočeva, gospa Križajeva in gospod Josip Mankoč. Ko je kočija pasirala ulico Tor s. Pietro, prvo ulico dalje od ceste v Rojan, jej je prišel nasproti tramvajski voz in se je morala torej kočija izogniti v stran ceste. Ker pa so tu železniške tračnice ne-koliko vzvišene nad zemljo, in ker so ko-le-sa zašla v žleb in se ni mogel zadnji del lahko dvigniti iz žleba šine, je kočija tekla nekoliko časa po istem. Ko pa je zadnji del slednjič vendar skočil iz žleba in se je ko-čija vzravnila, se je provzročilo tak stres-ljaj, da je kočijaž Josip Frank padel s »kozla«. Ko sta vsled tega konja občutila, da so vajeti odjenjali, ju je to vznemirilo, da

sta začela dirjati po cesti proti Barkovljam. Gospod Josip Mankoč pa si je ohranil na-vzočnost duha in se v hipu vpel iz kočije na »kozla«. Posrečilo se mu je vjeti vajeti in voditi konja, kolikor se je le dalo, ali ukrotiti in ustaviti ju ni mogel tako hitro. V kakem strahu so bile mej tem imenovane tri dame, tega ni treba praviti. V tem strahu je gospa Križajeva — po instinktivnem na-gonu, ki je umeven v takem položaju, ne pa zavestno — odprla vrata kočije in sko-čila iz iste. Tu pa moramo posebno poudar-jati, da ni res, kakor poročajo nekateri tu-kajšnji listi, da bi bili namreč gospa Karlova in gospica Milka Mankočeva pridržavali gospo Križajevo. Kajti ves skok te poslednje je bil dogodek enega hipa, ko sta omenjeni dve dami v strahu in grozi gledali na »kozla«, kjer h kratu nista več videli g. Josipa Man-koča. Isti se je bil namreč globoko sklonil doli med konja, da bi ujel vajeti. Vedenje g. Mankoča v tem hipu je bilo naravnost obžudovanja vredno, uprav junaško, vredno vsega pripoznanja. Temu vedenju se je za-hvaliti, da so se on in prvo imenovani dami rešili iz najhujše nevarnosti brez vsake poškodbe. Koliko huja bi bila lahko ta ne-sreča, nego je že tako bila! Tako bi se bila resila tudi gospa Križajeva, da ni storila ne-srečnega, usodnega skoka iz kočije. Skok je bil smrtonosen. Gospa je zadela ob zemljo s tako silo, da je obležala v nezvesti in z razprtima rokama. Kočijaž, dasi pobit, se je pobral hitro in je stekel na kraj nesreče. Mej tem sta konja dirjala dalje in se je ko-čija bližala finančni stražnici. Tu sta ju — z novarnostjo za svoje življenje — ustavila neki trgovci s konji in neki izvoznik. Gosp. Mankoč, vedno junaški, je obrnil konja in zdirjal s kočijo nazaj na kraj nesreče. Go-spa Križajeva pa ni dala zna-menja življenja od sebe. Dvig-nili so jo v kočijo in odpeljali na zdravniško postajo. Ker pa zdravnika — obveščenega že telefonično — ni bilo več tu, ker je bil že odšel na lice mesta, je g. Mankoč dal od-vesti ponesrečenko v mestno bolnišnico. Tu je moral čuti pretresljivo sporočilo, da je ista že mrtva. Črepinja jej je bila razbita. Mrtvo truplo so prenesli v mrtvaško cer-kvico sv. Michaela. — Gospo Križajevo so odpeljali v St. Peter, kjer so jo danes na ondotnem pokopališču pokopali. Gospa Kri-žajeva je bila v 41. letu svoje dobe. Sočutje do rodbin Mankoč in Križaj je splošno.

— **Zopet nemška trdka v kon-kurzu.** V Vojniku je prišla v konkurz nemška trdka J o š t. Mnoge nemške trdke v Celju so pri tem hudo prizadete. Samo ena nemška trdka v Celju je oškodovana za 12.000 K.

— **Redar po nesreči prestrelil dečka.** V Trstu je redar Leskovič po ne-sreči, ko je zasledoval nekega lopova, ustrelil v trebuh dečka Brandolina.

— **Vrag v ječi.** Iz Radgone se po-roča: V bližni ogrski občini je neka kme-tica imela dobiti od glavarstva 900 kron. Naznanilo je prišlo na župana, ki je o tem obvestil kmetico. Skoro pa je prišel župan misliti, kako bi si prilastil denar. Po noči si je počrnil obraz, oblekel se je v kožuh in šel je h kmetici, pri kateri je renčal, da je prišel iz pekla in da jo bo vzel seboj mej vrage, ako mu ne da denarja. Kmetica se je tresla in »vragu« dokazala, da še ni dobila denarja s pošte. »Pa pridem jutri po denar«, je dejal »vrag« in izginil. Drugo jutro je šla kmetica vsaj preplašena na pošto, kjer je zahtevala, naj ji hitro izplačajo došli de-nar, ker sicer jo vzame vrag, ako mu zve-der denarja ne da. Poštni uradnik je od kmetice poizvedel vso dogodbo o vragu in zadevo naznanil orožništvu. Zvečer je res prišel »vrag« h kmetici po denar. Tu ga je pa že čakal — orožnik, ki je v »vragu« spo-znal vaškega župana. Sedaj sedi ta »vrag« v zaporu.

— **Iz Žužemberka** se nam poroča: Prvokrat smo v našem trgu igrali: »Lurško pastirico«. Igra se je izvrstno posrečila. De-kleta »Marijine družbe« in otroci so tako dobro igrali, da je neki odlični gospod de-jal, da kaj boljšega še v mestu težko zmo-rejo. Dasi so prostori župnijski pro-strani, bila je vendar gnječa velika. Med gledavci smo opazili tudi odličnejše tržke gospode in dame, ki so bili s predstavo po-vsem zadovoljni. Mnogo smeha vzbudila je »sitna« Barba. Slep grofovska hčerka je s svojo otroško molitvico in svojim petjem sredi angeljev mnogim privabila solze v oči. Angelji so vzbudili veliko veselja zlasti mej otroci. Neki »mališko« je presnetenja za-vpil, ko jih je zagledal: »Mama, kje pa je Jezušček?« Imeli smo stari in mladi mnogo nedolžnega vžitka in veselja. Čez 14 dni priredi pa »Mladen. Marijina družba« svojo predstavo, in takrat nastopijo, ako smo prav čuli, prvokrat mladeniči tamburaši. — Tako se učimo in zabavamo na deželi po zimi po geslu: utile in dulce. Ako Bog da in sreča junaška, tedaj v kratkem zopet kaj zveste, g. urednik. Do tedaj pa z Bogom!

— **Celjska plinarska se podira.** Ne svečnico popoldan se je podrla kurilna peč celjske plinarsne. Vsed tega je bilo na praznik zvečer celo mesto z okolico vred

brez plinove luči. Po gostilnah so si pomagali s svetilkami ali pa s svečami, ki so klaverno razsvetljevale prostore. Istotako so si morali pomagati po zasebnih stanovanjih. Kakor se govori, ni upanja, da bi se škoda popravila pred potekom 14 dni, tako da smo sedaj v Celju polnih 14 dni v temi, ker bode težko najti nadomestilo za po-
užitne svetilke. Vzrok nesreče ni znan. Ne ve se, ali je bila temu kriva kaka stavbna napaka ali kaka notranja eksplozija.

**Nesreča na celjskem kolo-
dvoru** O tej nesreči se nam še poroča: Železniški uslužbenec Anton Schmidt je šel okoli pol dveh po polnoči od ponedeljka na torek čez železniško progo na celjskem kolo-
dvoru proti svojemu domu. V tem trenutku pridruži brzovlak iz Ljubljane in pre-
vrže nesrečnika ravno tako, da mu gredo kolesa čez glavo. Bil je na mestu mrtve in so ga odnesli takoj v mrtvašnico. Pokojni je zapustil vdovo in 14 nepreskrbljenih otrok. — Ponesrečeni je tisti Schmidt, ki se je dal od celjskih nemških hujšakčev pregovoriti, da je pri zadnjih deželnozborskih volitvah dvakrat volil za Nemce in si-
cer enkrat kot železniški uslužbenec, drugič pa kot gostilničar. Imel je namreč tudi malo gostilno. Pri okrožnem sodišču je dobil za to volilno sleparijo 24 ur zapora, katerega bi moral po pravici presedeti nekdo drugi, ne pa Schmidt.

Ljubljanske novice.

Slavnost 27. pešpolka. V petek dne 6. t. m. proslavi pešpolk št. 27. spomin na bitko pri Oversee. Ob 10. uri dopoldne bo polk pristoval sv. maši v cerkvi sv. Petra.

Ukradena ura. Deželnemu uradniku A. M. je bila ukradena iz žepa zlata anker-re-
montoir-ura, vredna 80 kron. Ura je imela na krovu številko 11475.

Surov hlapec. Z bičem po očesu udaril je fijakarski hlapec Franc Ljubič mesarskega pomočnika Ivana Mežnarja na Poljanski cesti št. 29 in ga ranil.

Odhodnica g. prof. Borštnarju. Dijaki II. državne gimnazije so priredili "Glasbeni večer" na čast poslavljajočemu se g. prof. Borštnarju. Sviral je dijaški orkester in pel dijaški pevski zbor.

Rešilna postaja je bila mesca januarja 1903. poklicana k 36 osebam, in sicer k 18 moškim in 18 ženskam. Slučaji so nastopali: 2 zblaznelosti, 3 zlomljene noge, 1 porod, 1 ozeba, 2 nesrečna padca, 1 osmojenje iz elektriko, 1 kila, 10 notranjih boleznih, 15 oseb-
belosti. Pacienti so se prepeljali: 9 iz za-
voda v zavod, 16 iz stanovanja v bolnico, 5 s ceste v bolnico, 3 iz bolnice na kolo-
dvor, 1 s kolo dvora v bolnico, 1 od dela v bolnico. S 1. januarjem t. l. je prevzelo ljub-
ljansko prostovoljno gasilno društvo rešilno postajo. Društvo je za rešilni posel določilo dva člana, ki sta le za to in vedno pripravljena v »Mestnem domu«. Pri večjih nesre-
dah intervenirajo vsi v »Mestnem domu«
stanujoči člani ali pa, če treba, celo društvo. Pri rešilni postaji sodelujejo vsi ljubljanski ci-
vilni zdravniki brezplačno in na vsako avi-
ziranje od strani postaje. Rešilna postaja kakor tudi gasilno društvo sta zvezana s centralno telefonično postajo in jo je vedno lahko poklicati pod št. 200. Mrličev in bol-
nikov z nalezljivimi boleznimi rešilna postaja ne sprejema.

Dohodek planinskega plesa. Kosmati do-
hodek planinskega plesa znaša 5542 kron. Čistega dobička utegne preostati nad 3000 kron.

Izgubljeno perilo. Perica Franciška Ver-
binc je zgubila na poti od Poljanske ceste do Bizovika zavitek perila, šest arja, sedem rjuh, pet spodnjih hlač in eno belo jopo. Perilo je bilo zaznamovano s črkama A. A.

Ogenj v dimniku. Danes dopoldne je na-
stal v dimniku hiše H. Kastelic na Dunajski cesti št. 21 ogenj. Vnele so se bile saje. Ogenj je sin hišne posestnice sam pogasil.

Ogenj v Schusterjevi prodalnici. Vče-
raj popoldne je gorelo v Schusterjevi pro-
dajalnici v Spitalskih ulicah. Užgale so se bile deske, s katerimi je bila obita cev, ki vodi iz peči v dimnik. Sreča je bila, da se je ogenj pojavil po dnevu, kajti po noči bi se bil ogenj lahko razširil po celi prodajal-
nici. Na lice mesta došli gasilci so ogenj pogasili in odstranili tleče deske od cevi.

Izseljevanje v Ameriko. Danes po noči se je odpeljalo s tukajšnjega kolodvora 93 hrvaških in 11 slovenskih izseljencev v Ameriko.

Nezgoda. Fijakarski hlapec Oskar Ber-
gant je včeraj zvečer na cesti na južno že-
leznico zadel z vozom na kup zmazane-
ga blata tako, da se je voz prevrnil in je on padel na cesto. Pri padcu se je na nogah pobil.

Tatvina pred Ječminekovo prodajalnicjo. Trgovcu Ant. Ječmineku na sv. Petra cesti št. 14 je vzela včeraj popoldne neka ženska izpred prodajalnice 19 klg. žime in jo od-
nesla domov. Nekdo je tatico videl in je to povedal Ječmineku, ki je stvar naznanil po-
liciji. Le ta je pri dotični ženski izvršila hišno preiskavo in res našla vkradeno žimo pod posteljo skrito.

Blazni DeFranceschi prijet. Blazni Fran-
DeFranceschi, ki je dne 26. januarja t. l. pobegnil iz blaznice, je bil v Vipavi prijet. Pripeljali so ga nazaj v blaznico.

**Poročil se je včeraj v frančiškanski cer-
kvi g. Luka K. nitic,** učitelj na Trsteniku, z učiteljico gđ. Leopoldino Franz. Če-
stitamo!

**Po pomoti se je zastrupil na Reki Lju-
bljančan Anton K. rem sar,** mašnist pri reškem skladišču Singerjevih strojev. Mistil je, da je zavžil neko zdravilo proti kašlju, a je pomotoma zamenjal zdravilo s stru-
pom. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se je zdravnikom posrečilo, ga rešiti.

Najdene stvari na planinskem plesu Na planinskem plesu v »Narodnem domu«
so bile najdene naslednje stvari: Zlata zapest-
nica, zlat ključek, pahljača in škatljica za tobak. Te stvari se dobe v sobi »Sloven-
skega planinskega društva«
v »Narodnem domu«
zvečer od 6—7. ure.

Umrli je v Ljubljani v 77. letu svoje
dobe c. kr. računski svetnik v pokoju gosp. Raimund Kastelic.

Aretacija. Franc Čerar, pečarski po-
močnik. Male čolnarske ulice, št. 19. je bil šel v »fremde«. Vdaril jo je bil na Solno-
graško, ker pa je tam nekaj ljudi ogoljufal, so ga sedaj iskala sodišča. Včeraj ga je pa tukajšnja policija prišla in izročila sodišču.

Poneverjenje v Picolliljev lekarni. Pre-
iskovalni sodnik je farmacevta Seferja po zaslišanju pridržal v zaporu. Sefer ni bil oženjen, kakor se je splošno mislilo.

Književnost in umetnost.

»Slovenski Učitelj« prinaša v ravno-
kar izšli 3. letošnji številki tole vsebino: Podlaga vsake vzgoje. — Kako si more učitelj pridobiti in ohraniti ugled v šoli in izven šole? (Konferenčno poročilo). — Zrna iz Rousseaujevega »Emila«. — Dopisi: Ljutomer; z dežele. — Šolske vesti. — Drobline. — Listnica upravnistva. — Uradni razpis — »Slov. Učit.« stane celoletno 5 K. Naroča se pri uredništvu v Ljubljani.

Ciril Metodova družba. Ravno-
kar je izšel iz tiskarne Blaznikovih dedičev v samozaložbi družbe »Vestnik«, ki po-
roča o rednih velikih skupščinah, vršivših se l. 1898 v Ribnici, l. 1899 na Vrhniki, leta 1900 v Radovljici in leta 1901 v Mariboru. Ker prinaša »Vestnik«
razen teh po-
ročil še mnogo drugih podatkov o podruž-
nicah na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem, o njihovem delovanju in ne-
delovanju, potem o društvenih zavodih v vseh krajih, kjer Slovenci prebivajo, o dru-
štvenem gospodarstvu sploh itd., je pričako-
vati, da se bode »Vestnik«
vsak pravi ro-
doljub razveselil ter da bode dobrodošli sle-
herni narodni hiši. Saj je bila že dosedaj mnogokrat izražena želja, da bi se »Vestnik«
o delovanju šolske družbe čim preje na svitlo dal, da bi širše občinstvo vedelo, ali Ciril-
Metodova družba napreduje ali naza-
duje. S to publikacijo upa družbeno vodstvo, da je čestokrat izraženim željam svojih dru-
žabnikov po možnosti ustregel. Obenem do-
tiskala se je knjižica družbe sv. Cirila in Metoda 14 zvezek, ki prinaša nabožne in slo-
vastvene liste, katere je v prid šolske družbe zbral trnovski župnik Ivan Vrhovnik. Ker so le tu podani životopisi nekaterih starejših slovenskih pisateljev v lepi in poučni obliki obelodanjeni, ki uteg-
nejo marsikaterega čitatelja zanimati, se družba po pravici nada, da je tudi s to knjižico ustregla slovenskemu občinstvu. Cena 80 v. Malo prej izšla je tudi pripo-
vedna pesem »Tarbulia«, devica muče-
nica, speval Janez Bilc, ki je pscve-
čena družbenemu prvomestniku. Ta krasna epska pesem Bilčeva prodajala se bode isto-
tako v prid naše prepotrebne šolske družbe. Cena 80 v. Končno je še izšla ljubka črtica pokojne slavne pisateljice Lujze Pesjakove: »Smrt pravičnega«. To je namreč pismo, ki ga je pisala plemenita soproga Poncija Pulata, Klavdija Prokula, svoji pri-
jateljici Filviji Reslji v času, ko je bil njen mož cesarski rimski namestnik v Jeruza-
lemu, in ko se je zemsko bivanje našega Spasitelja vližalo k svojemu koncu. Želeli je, da se ta brlo za zanimiva črtica »Smrt pravi-
nega«
kar najbolje mogoče razširi med štivo-
željno slovensko ljudstvo, se i ta knjižica, čigar prodaja je tudi v prid naše šolske družbe namenjena, kar najtopleje priporoča. Cena 20 v. Te tri knjižice z »Vestnikom«
vred pošiljale se bodo raznim društvom, kakor tudi posameznim rodoljubom po de-
želi, in društveno vodstvo se nada, da bodo za obstoj in napredek našega ljudstva vneti prejemniki knjig, z ozirom na neugodno fi-
nancično stanje naše prepotrebne šolske družbe, radi izpolnili priložene čke poštne hranilnice s skupnim zneskom ene krone, ali po mogočnosti tudi kak večji znesek, ter da nieneden adresat ne bode vrnil brez novcev prejete knjižice. Ciril-
Metodova družba po-
trebuje prvič denar, drugič in tretjič denar, ako hoče svojo težavno nalogo uspešno vr-
šiti, in v ta namen pričakuje družbeno vod-

stvo, da tudi slovensko občinstvo vseh slojev v polni meri stori svojo narodno dolžnost.

Bohumila Brodskega zbrani
spisi. Med najbolj priljubljene češke pisat-
elje spada Bogumil Brodsky. Bil je vzgle-
den domoljub in pisatelj. Založništvo Kotrba v Pragi je začelo izdajati njegove zbrane spise.

Madjarska akademija ima 5,658.151 K imetka. In slovaška?

»Divjega lovca« bodo predstavljali 14. t. m. v Novem Mestu.

Odlikovanje. Ruska carska akade-
mija je imenovala našega rojaka profesorja na graškem vseučilišču g. dr. Drag. Štre-
klja svojim dopisujočim članom.

»Divji kozel«. Vstaja vsak dan ob solnčnem vzhodu. Pase ga »Hudomušni Janko«
po raznih planinah. Kdor se hoče ž njim trkati, plača 20 h. — Tako je naslov humorističnemu listu, ki je izšel povodom planinskega plesa v »Narodnem domu«. Pro-
dajale so ga na korist »Slovenskega planin-
skega društva«
brhke planšarice. V listu je mnogo prav dobrih dovtipov in ganljiva po-
vest »Smrt Zdenka Ledniškega«.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Surov mož. Kočar Tine Pintar iz Veštra je delomržež in žganju udani člo-
vek, ki svojo ženo in otroke dostikrat brez uzroka pretepava. Žena se ukvarja s kuha-
njem žganja, da preživi sebe in otroke; a če mu ne dá dovolj žganja, jej grozi, da jo bo ubil. Dne 15. prosinca t. l. jo je tako z držalom motike čez križ udaril, da se je držalo zlomilo; dalje jo je v najhujši zimski noči zapobil na prosto, da je zmrzovala. Vkljub temu prosi žena sodni dvor pri raz-
pravi za moža, ker upa, da se bode pobolj-
šal. Obsojen je bil le na 14 dni zapora. — Vest ga je pekla. Dne 5. decembra m. l. je Lorenc Traven v neki gostilni v Prašah izplačal Matevžu Drakslerju kupnino za prodano deteljo. Ostanek 90 kron je pa vtaknil v listnico in spravil v žep. Vse to je opazoval Jaka Ovijač, delavec iz Mavčič. K domu vozečemu se Travnu prisede se po-
zneje na voz Ovijač, ki je mej potjo iz suknjiča Travnu izmaknil listnico, v bližini domače vasi pa skočil z voza in izginil. Vkradeni denar je lahkomisljeno zapravil — potem je pa vstopil na železniški postaji na Jesenicah za delavca. Ker se je pa bal, da bi ga orožniki ne prijeli, se je sam pri-
javil sodišču. Sodni dvor mu je priznal 4 mesece težke ječe. — Denar v slam-
nici. Mitničarka Višnjar Marija je denar hranila v slamnici v postelji. To je bilo znano Jeri Mencinger iz Save ter je dne 11. novembra m. l. vzela v njeni odsotnosti 109 kron. Mencinger je že bila kaznovana radi goljufije. Sodni dvor jo je obsodil na 7 mesecev težke ječe. — Tatinski to-
variši. Miha Benedičič, mizarški pomočnik iz Ovših, je v Radoljici prenočeval z Jakom Dorferjem. Vzel je tovarišu suknjič vreden 32 kron, potem klobuk s peresi vreden 11 kron, pustil pa mu je svoj slabi suknjič in klobuk, ter izginil brez sledu. Še-le letos dne 3. januarja so ga zasačili na Savici pri tatvini, ko se je utihotapil v So-
kličevo hišo in si je tam zopet nekaj obleke nabral, kar tudi ne taji. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe. — Huda je za prime, kadar je pijan. Franceta Kregarja mizarja v Stariloki; ker je pa ta večkrat pijan, se to večkrat zgodi. Svojo jezo stresa nad slabotno ženo; vedno jo tepe in ji grozi, da jo bo ubil in na drobne kosce razsekati i. t. d. Nekoč je zahteval od nje 3 krone, začel jo je pretepati in ko ga je prosila, da naj jo pusti, ker že itak komaj živi, ji je odgovoril, da ne odneha, če precej crkne. Zato mu je pa tudi sodišče prisodilo 10 mesecev težke s postom in trdim leži-
ščem poostrene ječe. — Zaradi hu-
dodelstva nenravnosti je bil po tajni razpravi obsojen hlapec Jožef Tiš-
lar iz Zavraca na 4 mesece težke ječe. — Vsled opeklin je umrla 4 letna hčerka Franceta Kolenc poselnika iz Bel-
skega. Na ognjišču, kjer je bilo še nekaj žerjavice, je pustil sedečo 4 letno hčerko in 6 letnega Tončka, on sam pa odšel in se vrnil domu, ko je bila deklica vsa v ognju. Vsled te malomarnosti je bil Kolenc obsojen na 1 mesec težkega zapora. — V Ame-
riko. Mate Mihelič, posest. sin iz Uča-
kovca, ima svoje sorodnike v Ameriki. To ga je tudi napotilo, da jo je hotel sam po-
pihati za njimi, ne da bi zadostil svoji vo-
jaški dolžnosti. Ker je imel pa Mihelič smolo, da je bil na kolodvoru prijet, poma-
gati si je hotel pred sodiščem s trditvijo, da se je hotel pravočasno vrniti domov. Obso-
jen je bil na 10 dni strogega zapora in na 10 kron denarne globe.

Dr. Franko Potočnjak je bil v Za-
grebu radi »napadov«
na bana, katere je širil s tem, da je tozadevno brošuro razdelil poslancem v ogrskem državnem zboru, ob-
sojen na dva meseca zapora in 600 kron globe.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Kolonija zgorela. V Malkolinu v Islandiji so pogorela poslopja tinskih na-
seljencev; na katastrofi je bilo ubitih 11 oseb, 15 pa ranjenih. — Princezinja Lu-
jiza namerava, kakor poročajo nekateri listi, danes obiskati svojega očeta v Solno-
gradu, kar pa ne bo resnično, ker leži v postelji. Pala je namreč v nezavest, ko je čitala v časopisih, da je njen sin Friderik obolel na trebušnem tifusu. Avstrijski cesar je prepovedal vsem nadvojvodom občevanje s princezinjo Lujizo. Najnovejše vesti trdijo, da se Giron in princezinja Lujiza namera-
vata izseliti v Ameriko. — Stava k že-
lezničarjev v Antwerpen je kon-
čana, ker so železniške družbe ugodile stav-
kujočim. — Blagajno odnesli. Ne-
znani tatovi so odnesli v Temešvaru bla-
gajno hranilnice »Corona«. — Svedska prestolonaslednica bo oslepela. Zdravniki nimajo upanja, da bi ji ohranili vid. Prestolonaslednica je stara 41 let in je mati treh princezinj. — Hčerki je od-
rezala glavo žena nekega delavca v Berlinu. Na to se je žena obešila. — Po-
miloščen Marconi. Slavni izumi-
telj brezžičnega brzojavljenja Marconi je bil vpisan med laškimi deserterji, ker je zapu-
stil Italijo, predno je zadostil vojaški dolž-
nosti. Sedaj je laški kralj Marconija pomilo-
stil in mu dovolil prost dohod v Italijo. — Umrli je v Monte Carlo nagloma ameriški milijonar Edvard Kelly — K smrti na vešalih je bil v Petrinji obsojen Jožef Lica, ki je umoril svojo ženo radi njene nezvestobe. — Dve ženski obesili so včeraj v Londonu. Morili ste nezakonske otroke, katere so jim izročale nezakonske matere. — Ogenj uničil je uradne pro-
store generalnega guvernerja v Algieru. — Smrt izumiteljeva. Inženir Pizzato je v Palermu kazal prijateljem svojo iznajdbo, ki prepreči, da bi se revolver slu-
čajno izprožil. Nakrat se je naprava pokva-
rila, revolver se je sprožil in kroglja je za-
dela inženirja v srce. Inženir je bil na mestu mrtve. — Mladi knežji par Win-
dischgratz je odpotoval iz Prage na Riviero. Zadnje dni je bil pri njem v gostih nadvojvoda Ferdinand Karol. — Češko židovsko društvo se ustanav-
lja v Prerovu. — Nemci na Morav-
skem so zopet pokazali svojo miroljub-
nost. V Lipniku je občinski svet, ki ima nemško večino, zmanjšal izdatke za češko realko, a jih zvišal nemški realki, katerej vedno dijakov primanjkuje. — Brnska »Šolska Matica«
slavi 22. marca svojo petindvajsetletnico.

Radi zapuščine pravda — na
akcije. V Colorado v Ameriki je umrl ne-
davno James Stratton, ki je zapustil za razne knjižnice 12 milijonov dolarjev. Svojemu edinemu sinu je določil le 50.000 dolarjev in to z določbo, da še to izgubi, ako bi oporoki ugovarjal. Nekaj spekulativnih mož je sedaj skrčilo 100.000 dolarjev, od katerih so sinu umrlega milijonarja ponudili polo-
vico, ako oporoki ugovarja. Ako bo imel vspeh, tedaj dobi polovico premoženja, po-
lovico 6 milijonov pa spravi kot dobiček ta družba. Milijonarjev sin je odobril te po-
goje, ker ne more pri tem nič zgubiti, pač pa utegne dobiti, ker je razsodba v rokah ameriških porotnikov.

Pravoslavje na Japonskem. Vsled naraščajočega ruskega vpliva na Japonskem pridobiva pravoslavna vera vedno več tal v tej državi. Poganska vera se več ne da združiti z modernimi reformami japonske vlade, in tako je naravno, da se udajajo kr-
ščanstvu, katero pa poznajajo večinoma le v obliki ruskega pravoslavja. Seveda se va-
ruje Rusija nastopati tam z vsem svojim ce-
zaropapizmom. Ustanovljena je zdaj pravo-
slavna japonska eparhija, katero vodi vla-
dika Nikolajev.

Društva.

(Šolsko podporno društvo v Sežani) priredi veselico v hotelu pri »Treh kronah«
v soboto dne 7. febru-
varja 1903 s sodelovanjem nabrežinskega diletantnega orkestra pod vodstvom gospoda Jan Friskoviča. Vapored: 1. Čermak-Hnyk: »Nova doba«, overtura, godba. 2. F. S. Vil-
har: »Izgubljeni cvet«, petje. 3. Dominik Ertl: »Velikonemška deca«, valček, godba. 4. V. Klaič: »Svrčanje«, petje. 5. V. Parma: Podoknica iz opere »Teharski plemiči«, trombone solo, godba. 6. Govekar Stolba: »Bratranece«, veseloigra v enem dejanju. 7. Ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstop-
nina k veselici 1 K. k plesu 1 K. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Muzejsko društvo za Kranj-
sko) ima v petek 13. februvarja ob 6. uri zvečer svoj redni občni zbor v konferenčni sobi c. kr. l. državne gimnazije. Na doevnem redu bode poleg drugih običajnih točk tudi volitev predsednika in 8 odbornikov.

(Slavnostni večer v pro-
slavo 25. letnega papeževanja

av. Očeta Leona XIII.) priredi »De-
kliška Marijina družba« v Vi-
pavi v nedeljo dné 8. februvarija 1903 v
dvorani g. Antona Perhavca v »Tabru«. —
Vspored: F. Silvester: »Slava Leonu XIII.«,
slavnostna himna. 2. J. Škroup: »Papeževa
himna«, poje družbeni zbor. 3. Silvin Sar-
denko: »Samostanska himna«, dvogovor. Osebi:
Lenica in Ivanka. 4. F. Silvester: Prolog
k igrokazu »Sv. Neža«. 5. Viljem Pailler:
»Sv. Neža«, igrokaz v dveh dejanjih. 6. G.
Rihar: »Sv. Neža«, poje družbeni zbor. 7.
Živa podoba: »Sv. Neža v nebeski slavi«. —
Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: sedeži
od I. do IV. vrste po 2 K, ostali sedeži po
1 K, stojišča po 50 v. K obilni udeležbi
uljudno vabi predstojništvo.

**Telefonska in brzojavna
poročila.**

Čajna, 4. febr. Hranilnica in po-
svojilnica pri Sv. Juriju na Zili sijajno
ustanovljena dne 1. svečana. Nasprot-
niki besnijo. Župan Fischer, slovenski
Nemec, namerava ustanoviti nemško na-
cionalno hranilnico. Zmešnjava liberal-
cev nepopisna.

Dunaj, 4. febr. (C. B.) Po otvo-
ritvi današnje seje je izjavil predsednik
z ozirom na resno pritožbo, ki mu je
prišla od predsednika gosposke zbor-
nice v zadevi zadnjega dogodka v dvo-
rani budgetnega odseka, da obžaluje,
ker so reditelji, bržkone napačno umeči
predsednikove besede, ne da bi čakali
poziva od njegove strani, pričeli izvrše-
vati svoj posel, in ker so se jim pri
tem delu pridružili tudi drugi zbornični
člani. Taki dogodki se ne strinjajo z
ugledom zbornice in je želeli, da se več
ne ponové. — Reditelj Walz ugo-
varja predsedniku, da bi bilo njegovo
postopanje nekorektno, ter popisuje do-
godke v posvetovalnici. Posl. Erler
izjavlja, da ga je k nastopu napotilo
ogorčenje nad postopanjem sladernih
baronov, da ne obžaluje dogodka, da
bi pa bil izvzel člane gosposke zbor-
nice, če bi bil vedel, da so se udeležili
posvetovanja. — Nujni prodlog vse-
nemških poslancev glede porabe § 14.
pri uveljavljanju davka na sladkor je
bil po kratki razpravi odklonjen. —
Ministrski predsednik je odgovarjal na
nekatero interpelacijo. — Zbornica je
nato pričela razpravo o premembi po-
slovnika.

Dunaj, 4. febr. V današnji seji po-
slanske zbornice se je vršila razprava
o spremembi poslovnika. Seja je bila
mirna. Izvolili so odsek, ki bo pred-
loge pretresaval.

Dunaj, 4. febr. V državnem zboru
se vrše pogajanja radi predloge tiskov-
nega zakona. Čehi hočejo, da se prvo
branje tiskovnega zakona vrši pred pr-
vim branjem konverzijskega zakona.
Nemci pa zahtevajo ravno obratno.

Dunaj, 4. febr. V današnji seji če-
škega kluba je izjavil poslanec Pačak,
da z ozirom na zaupanje, katero so mu
izrekli volivci, izvrševalni odbor in klub,
ostane še dalje klubov-
načelnik, da pa upa, da bo klub
odslej postopal enotno.

Dunaj, 4. febr. Iz Monte Carla se
poroča, da so videli v igralnih sobah
zopet princezino Lujzo in Girona. Na-
ravno ogorčenje proti tej dvojici se kaže
posebno pri ženskah iz ljudstva, in daje
duška kar na javni cesti.

Dunaj, 4. febr. Pri polkih na jugu
se bodo predčasni odpusti omejili, da
se tako poviša število vojakov.

Dunaj, 4. febr. Število stavkujočih
krojaških pomočnikov se zmanjšuje, ker
je pri onih mojstrih, ki so ugodili stav-
kujočim, stavka končana.

Dunaj, 4. febr. V občinskem svetu
so liberalci priredili škandal, ker je žu-
pan dr. Lueger iz dispozicijskega za-
klada dal stavkujočim krojačem 6000
kron. Krščanski socialci so Luegerju
priredili ovacijo.

Praga, 4. febr. Dementirajo se
vesti, da je škofom v Kraljevem gradu
imenovan dr. Zapletal. Imenovan bo pa
ravnatelj praškega semenišča, dr. Dou-
brava, navdušen Čeh.

Praga, 4. febr. Član gosposke
zbornice knez Moric Lobkovic je
umrl v 72 letu svoje starosti. V go-
sposki zbornici je bil član desnice.

Praga, 4. febr. Shod čeških polje-
delcev iz češke okolice v Vinohradih je
izrekel nezaupnico Mladočehom, ker niso
držali obljube, da ne bodo glasovali za
sladorno predlogo, ako se prej ne od-
strani rajoniranje pese.

Praga, 4. febr. Pred uredništvom
»Narodnih Listov« so češki radikaleci
priredili demonstracijo proti Mlado-
čehom.

Carigrad, 4. febr. Bolgarski vstaši
so v Makedoniji razdeljeni na sedem
čet in štejejo že sedaj 6730 mož.

Carigrad, 4. febr. Pri turški brzo-
javni upravi so prišli na sled veliki ne-
rednosti. Ključni uradnega brzojavljenja
so izdani neki tuji državi za 5000 fir-
tov. Prišli so na sled tudi velikim po-
neverjenjem v blagajni.

Atene, 4. febr. Ko je policija ho-
tele včeraj rudi poverjenja aretirati
podravnatelja poljedelske banke Maca-
reseosa, se je le-ta vrgel pod vlak, kjer
je ostal mrtev.

Atene, 4. febr. Policija zasleduje
nekega moža, ki je svojo ženo, kraso-
tico iz odlične rodbine, na ženitovanj-
skem popotovanju prodal javni zloglasni
hiši.

London, 4. febr. V dvornih kro-
gih se bolezen kralja Edvarda smatra
resnejša, nego se uradno pripoznava.
Kralj je ravno tako malo obolél nena-
doma, kakor meseca junija. Kraljevo
zdravje je bilo že nekaj časa slabo.

Dunajska borza
dné 4. februvarija.

Skupni državni dolg v notah	100-80
Skupni državni dolg v srebru	100-75
Avstrijska zlata renta 4%	121-20
Avstrijska kronska renta 4%	101-75
Ogerska zlata renta 4%	121-25
Ogerska kronska renta 4%	99-75
Avstro-ogerske bančne delnice 600 gl.	15-85
Kreditne delnice, 160 gl.	698-25
London vista	239-85
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-10
20 mark	23-43
20 frankov (napoleonidor)	19-07
Italijanski bankovci	95-10
C. kr. cekini	11-32

130 1-1

†

Potr od globoke žalosti naznanjam sorod-
nikom, prijateljem in znancem prežalostno
vest, da je moja iskreno ljubljena soproga

A N A

včeraj popoldne ob 4. uri v Trstu nenadoma
v Gospodu zaspala.
Zemski ostanki predrage pokojnice se pre-
vedejo semkaj ter bodo v sredo ob 4. uri
poslednje pokopani na tukajšnjem pokopa-
lišču.
Svete maše zadušnice se bodo darovale
v več cerkvah.
Št. Peter, dné 2. februvarja 1903.
Prosi se tihega sožalja.

Fran Križaj.

129 1-1

†

Roza Kastello javlja vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem tužno vest, da je
njen ljubljani soproga, odroma oče, brat, svak
in stric, gospod

Rajko Kastelic
c. kr. rač. svetnik v p.

umrl danes ob 6. uri zjutraj, previden s sve-
timimi zakramenti za umirajoče, v 77. letu svoje
starosti.
Pokreb dragega pokojnika boče v četrtek,
5. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti,
Rimska cesta št. 9, na pokopališče k sve-
temu Krištofu.
Svete maše zadušnice brale se bodo v
Trnovski cerkvi.
V Ljubljani, 4. svečana 1903.
Venci se hvaležno odklanjajo.
Posebnih naznanil se ne razdeli.

Špiritni laki, vsakovrstni: lak za
usnje, ličilni lak, lak
za etikete, lak za tla, naravnobarven in v vseh
bojah, dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL** v
Ljubljani, Franciskanske ulice.
Vnauja naročila proti povzetju. 524 25 11-8

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje buro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Čelsiju	Vetrovi.	Nebo	Pahovina v 24 urah v mm.
3.	8. zveč.	741.8	1.6	sl. jvzh.	jasno	
4.	7. jut.	744.0	3.0	sr. svzh.	jasno	0.0
	3. popol.	743.7	4.3	sl. svzh.		

Srednja včerajšnja temperatura 1-2° normale, -1.4°.

VABILO
na
VI. redni občni zbor
hranilnice in posojilnice v Zg. Bésnici
v nedeljo, dné 1. marca 1903
ob 3. uri popoldne
v župnišču št. 48.

—><—

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Sklepanje o računskem zaključku za 1902.
5. Volitev odbora in računskih preglednikov.
6. Razneterosti.

Odbor.

Lepo predivo
cele vagone in manjše partije, kakor tudi fižol
kupi
Anton Kolenc v Celju. Kdor kaj ima,
naj tekoj naznani. 122 6-1

J. N. Potočnik

krojaški mojster
v Ljubljani,
Sv. Petra nasip 2
se priporoča prečast. duhov-
ščini v izdelovanje duhoven-
ske oblike in talarjev po
najnovejšem kroju in po
nizkih cenah. 33 8-4

Našel se je 127 1-1
v Kamniku na trgu jeden
briljantni uhan
Nahaja se pri g. **Franč Čudnu** v Ljubljani.

Št. 37.959

Razglas.

Podpisani mestni magistrat opozarja na določbe § 91 in 97 cestno polic. reda za
deželno stolno mesto Ljubljano in z nova določa, da je strogo ravnati se po njih.
Te določbe se glase:
§ 91. Prepovedano je vsako onesnaženje javne ceste. Onesnaženje je tudi pisanje in
risanje po zidovih, izlivanje vode in drugih tekočin na ulice, izkladanje snega, ledu, raz-
sipa in odpadkov vsake vrste ter kapenje deževnice iz pokvarjenih strešnih žlebov, naj se
to zgodi namenoma ali iz nemarnosti in naj ima dotična cesta tlak ali ne. Valed tega
morajo imeti vse strehe na javne ceste dobre žlebove.
§ 97. Na javni cesti, vratih, oknih in balkonih proti javni cesti ali proti javnim na-
sadamom je prepovedano razobešati perilo, prezračevati in iztepati posteljno opravo, žimnice,
preproge itd.
Ob jednem se prepoveduje umazano perilo odkladati v trgovinah, gostilnicah in
drugih javnih prostorih. Prestopek teh prepovedi se kaznuje po ces. naredbi z dné 20. aprila
1845, drž. zak. št. 96 z globo od 2 K do 200 K ali z zaporem od 6 ur do 14 dni.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 16. januarja 1903.

Prva tržaška destilerija za konjak
Camis & Stock v Barkovljah pri Trstu
priporoča domači
zdravilski konjak

po francoskem sistemu samo v izvirnih steklenicah, z nadzorstvenim zamašenjem
preiskovalnice za živila in sladila **Dunaj IX**, Spitalgasse 31, ki je odobrena od
vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K, 1/2, steklenice K 2 60.
V Ljubljani se dobiva pri tvrdkah: **J. Jebačič, Kham & Murnik, S. Kordin,**
22 30-7 **A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schiffrer, F. Terdina.**

VABILO
na
V. redni občni zbor
I. tržiškega delavskega
konsumnega društva
vpisane sadruga z omejeno zavezo,
kateri se bo vršil
v nedeljo, dné 22. februvarja 1903
ob 4. uri popoldne
v gostilni gosp. **Henrika Dobrina** (na Skali) v
Trziču.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Odobritev računov za I. 1902.
5. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička
1. 1902 (§ 20 št. pr.)
6. Volitev načelnstva.
7. Volitev nadzorstva.
8. Slučajnosti.

V slučaju, da občni zbor ne bo sklepčen (§ 24
št. pr.) ob določeni uri, vrši se bo drugi občni zbor,
brez oziira na navočen udov, pol ure kasneje v istem
prostoru in z istim vspeedom.

V Trziču, dné 2. svečana 1903.

113 1-1 **Načelstvo.**

VABILO
na
V. redni občni zbor
hranilnice in posojilnice pri sv. Jakobu
ob Savi
v nedeljo, dné 22. svečana 1903
ob 10. uri dopoldne
v mežnariji h. št. 16.

—><—

Dnevni red:

1. Sklepanje o računskem zaključku za I. 1902.
2. Volitev odbora in računskih preglednikov.
3. Razneterosti.

Odbor.

Spretnega
kovaškega pomočnika
ki bi vodil obrt, sprejme takoj
Magdalena Gerdin
v Kočevju.

110 3-3